

Beleidsplan Vereniging het Museum 2024-2028

Inleiding,

De Vereniging het Museum in Winterswijk kan terugkijken op een lange en ook zeer vruchtbare historie. Dankzij de inzet van velen is de vereniging erin geslaagd een grote collectie op te bouwen. Een collectie die bijdraagt aan het behoud van het historisch erfgoed van Winterswijk en daarnaast een uitdrukking is van het bijzondere en specifieke van het Winterswijkse landschap, bodem en de geschiedenis en ontwikkeling van onze samenleving.

Tot op heden (2024) maakt de Vereniging haar collectie zichtbaar en beleefbaar op twee locaties. Dit zijn de Museumfabriek aan de Laan van Hilbelink en de Wereld van Wenters in de Meddosestraat.

Na 2024 gaat dit veranderen. De locatie aan de Meddosestraat wordt per 31 december 2024 gesloten. Een sluiting die wij betreuren, maar die onvermijdelijk is¹ want na het sluiten van het Museum Convenant² was duidelijk dat de Gemeente Winterswijk geen subsidie meer verleent voor deze locatie. Ondanks de tot eind 2025 bijzonder lage huur is zeker na de korting op de subsidie voor het museum ingaande 2024 voortzetting van de exploitatie niet verantwoord.³

Dit gaat dus veranderen. De vereniging blijft haar collectie tonen en beheren voor ieder die daar toegang toe wenst. Actief betrokken, raadpleegbaar en inzichtelijk in de Museumfabriek en zichtbaar op locaties in Winterswijk in samenwerking met partnerorganisaties.

De vereniging hecht grote waarde aan het vergroten van kennis over ons erfgoed. Lezingen en presentaties worden jaarlijks door honderden deelnemers bezocht. Demonstraties kunnen zich in een toenemende mate verheugen over veel belangstelling. Het blad Museum Nieuws draagt onze kennis uit en via het Historisch Informatie Punt wordt kennis over het verleden ontsloten.

2024 brengt ook een andere grote verandering. Per 1 januari kunt u het Museum gratis bezoeken als u de Museumkaart heeft. I

---

¹ In de ledenvergadering wordt dit via een separate notitie ter besluitvorming aan de ALV voorgelegd. Dit concept beleidsplan gaat ervan uit dat de ALV hier mee instemt. Dat besluit is dus nog niet definitief.

² Museumconvenant 2022.

³ Tot eind 2025 wordt een bijzonder lage huur betaald. Dit op grond van een afspraak tussen de Gemeente Winterswijk en de Woonplaats om 10 jaar een zeer lage huur te hanteren. Deze afspraak loopt tot 1-1-2026. Maar ook zonder deze afspraak is binnen de huidige exploitatie voortzetting onveranderd.

In 2024 is ook de samenvoeging van de vereniging met de exploitatie stichting 'Stichting Exploitatie Museum in het hart van Winterswijk' (SEM) gepland.⁴

Opzet beleidsplan

In ons nieuwe beleidsplan maakt de Vereniging zichtbaar hoe zij de komende jaren haar beleid wil vormgeven.

Daarbij is gekozen voor de volgende opzet:

Onze visie en missie, onze ambities en projecten worden in korte statements gepresenteerd, gevolgd door een toelichting. (Uitgaande van het Business Model Canvas Vereniging Het Museum ⁵)

Als bijlage bij het plan zijn een sterkte/zwakte analyse en een meerjarenbegroting opgenomen.

---

⁴ Hierover moet de ALV nog een definitief besluit nemen.

⁵ Bijlage 1

Visie

- Vereniging Het Museum stelt zich tot doel door haar activiteiten het historische erfgoed in de Gemeente Winterswijk in stand te houden, de kennis daarvan te bevorderen en dit erfgoed zichtbaar te maken.
- Vereniging Het Museum wil door haar activiteiten met haar collecties en activiteiten een brug vormen tussen verleden en heden en de toekomst van onze gemeenschap waarbij ook termen als inclusief en divers van groot belang zijn. Samenwerkers met lokale, regionale en landelijke samenwerkingspartners is daarbij van groot belang
- De Vereniging vult haar activiteiten op een vernieuwende en creatieve wijze vorm. Ze wil een 'Museale Vrijplaats' creëren, vormgegeven en in stand gehouden door vrijwilligers, zonder daarbij het oog voor professionaliteit te verliezen.

In de hier gepresenteerde visie geven wij aan waar wij voor staan. Daarbij is de keuze voor de term 'Museale Vrijplaats' richtinggevend. De MuseumFabriek is meer dan een museum. Het is een plaats voor ontmoeting, leren en het ontplooiën van sociale activiteiten. Een plek waar je als vrijwilliger actief bezig kunt zijn met je passie, van genealogie tot geologie, van foto en film tot textiel. Het zijn voorbeelden, want er is veel meer. Het is een plek waar iedere bezoeker welkom is om zich te verbazen over de collectie, te leren, te genieten van demonstraties en zelf activiteiten te ontplooiën. Maar het is ook een plek om te ontmoeten!

Missie

- De doelstellingen van de vereniging voor de komende periode zijn:
  - Dat de MuseumFabriek een duidelijk herkenbare inloop- en ontmoetingsplaats wordt voor iedereen die wil kennismaken met de geschiedenis van Winterswijk en haar erfgoed. Daarbij aandacht voor inclusiviteit en diversiteit.
  - Dat de MuseumFabriek zich verder ontwikkelt tot de plaats waar men zich verder kan verdiepen in de Winterswijkse geschiedenis en haar erfgoed en een ontmoetingsplaats voor eenieder die betrokken wil zijn bij de vereniging. Kernwoord: 'Museale Vrijplaats'
  - Door gerichte activiteiten, zoals tentoonstellingen, demonstratie (textiel), filmavonden, excursies, fietstochten, publicaties (gedrukt en digitaal), lezingen en andere vormen van communicatie, bevorderen van de kennis van de Winterswijkse geschiedenis en haar erfgoed.
  - Het zorgvuldig beheren en verder opbouwen van de collectie uitgaande van een blijvende Museumregistratie. De Governance Code en de Ethische Code voor de sector cultuur worden onderschreven.
  - Streven naar diversiteit in de samenstelling van het bestuur.

Onze missie waarin we aangeven welke doelen wij de komende jaren willen bereiken is onze routeplanner naar de toekomst. Uitdarend, maar het is de lijn waarlangs wij invulling geven aan onze visie. Enerzijds is er ons streven in te lezen om een volwaardig en geregistreerd museum te zijn en te werken met de codes, voor de sector, anderzijds drukken wij de eigenheid van onze benadering uit. Kernwoord: 'Museale Vrijplaats'.

Ambities (algemeen)

- De Vereniging wil de komende jaren de volgende doelen realiseren om invulling te geven aan haar visie en doelstellingen.
  - 1) Versterken van het collectiebeheer en continuering van de museumregistratie.
    - Een blijvend bezit van deze registratie is van groot belang. Het museum beschikt over een grote en nog steeds groeiende collectie (vooral door giften uit de samenleving). Zorgvuldig beheer en catalogisering is daarbij van groot belang. Daarbij zal ook steeds kritisch gekeken moeten worden welke stukken tot de kern(collectie) behoren en welke gebruikt kunnen worden voor onze activiteiten en ook welke stukken via de daarvoor geldende procedures kunnen worden afgestoten. Collectiebeheer zal de komende jaren veel van onze vrijwilligers vragen. Collectiebeheer is een activiteit die continu is. De Museum registratie is essentieel voor het functioneren van onze organisatie en maakt ook het gebruik van de 'Museumkaart' mogelijk.
    - Een vraag die wij ons ook moeten stellen is: hoe verjongen wij het Museum. Een groot deel van onze collectie is 50 jaar of ouder. Hoe zorgen wij er ook voor dat de meer recente geschiedenis zichtbaar blijft?

Onze vereniging had eind 2023 ca 900 leden. Dit zijn niet allen onze leden, maar ook onze beste klanten. Daarnaast zijn onze bezoekers natuurlijk onze klanten (in 2023 ca 5100). Ook aan de Winterswijkse maatschappij leveren wij een waarde. Alleen of samen met onze partners. De door de Gemeente Winterswijk verstrekte subsidie zien wij als een waardering voor onze inzet voor de Winterswijkse gemeenschap.

Wat zijn de waarden (producten) die wij bieden?

- Kunst verbonden met Winterswijk duidelijker zichtbaar maken
(voorbeelden Max van Dam, Mondriaan door bruikleen bij Villa Mondriaan, andere Winterwijkse schilders)
- Inzicht in de geschiedenis en cultuur van Winterswijk (actief en passief)
- Tentoonstellingen
- Historisch informatie Punt
- Genealogie
- Spreekende Geschiedenis (Oral History)

- Presentaties (weefgetouwen, vertonen films)
- Lezingen en Cursussen
- Remiscentiekoffers voor ouderen
- Bijzondere projecten (samen met anderen)
- Fietstochten en excursies
- Boeken
- Uitlening aan andere organisaties
- Ontmoetingsplek
- Experimenteerplek voor jonge kunstenaars

Een van de uitdagingen voor ons is ook hoe wij nieuwe (verhalende vormen) gaan vinden voor onze presentatie en daarbij optimaal gebruik maken van moderne video- en audiomogelijkheden (het gaat om beleven).

- 2) Het aantal leden van de vereniging is al jaren vrij constant. Het ledenbestand is zover wij kunnen nagaan ook vergrijsd. Het is ons doel om meer jongere leden te werven en ook een meer divers ledenbestand te krijgen. Datzelfde geldt voor onze bezoekers (klanten). Ook daar extra aandacht voor jongeren en deelname vanuit de veelkleurigheid van de Winterswijkse samenleving. Wie zijn onze doelgroep?

Algemeen:

Iedereen die kennis wil nemen van de geschiedenis en de cultuur van Winterswijk.

Specifiek:

- Jongeren (relatie met onderwijs, jaarthema, maar activiteiten variërend per leeftijd)
- Specifieke doelgroepen (bijv.: Molukkers, Woonwagenbewoners)
- Nieuwe inwoners van Winterswijk (diversiteit)
- Ouderen: zowel ontmoeting als gericht (bijv. : remiscentie)
- Toeristen en bezoekers aan Winterswijk
- Vrijwilligers - bieden van de mogelijkheid invulling te geven aan interesse. Leuke tijdsbesteding etc.

3) Communicatie is voor onze vereniging een kernactiviteit. Goede communicatie met onze leden is essentieel om leden aan ons te binden. Actieve communicatie naar buiten is essentieel om nieuwe vrijwilligers en leden te werven en bezoekers (klanten) te motiveren om museum te bezoeken. De komende jaren zal veel nadruk liggen op het verbeteren van de communicatie. Waar richten wij ons op?

- Onze meest 'vaste' klanten zijn onze leden. Wij willen de huidige leden en nieuwe leden aan ons binden. Onze vereniging is het bindmiddel.

Met de klanten communiceren we daarnaast via:

- onze publicaties
- onze website
- persberichten
- sociale media
- reclame uitingen

Samen met anderen:

- VVV
- Culturele instellingen Winterswijk en in het bijzonder partners convenant

4) De vereniging kan niet zonder haar partners. Deze zijn essentieel om het werk van de vereniging succesvol te laten zijn. Onze activiteit moet erop gericht zijn bestaande relaties te behouden en te versterken. Ook willen wij nieuwe samenwerkingsverbanden aangaan als dat een bijdrage levert aan de realisatie van onze doelstelling. Wie zijn dit?

Bestaande relaties:

- Onze leden

- De Gemeente Winterswijk: Onze relatie met de Gemeente is goed (natuurlijk hebben wij altijd extra wensen ten aanzien van de subsidie en dat zal niet veranderen).
- Onze museale partners. In met museum convenant werken wij samen met Villa Mondriaan, Transit Oost, Het Steengroeve Museum i.o.⁶
- 100% Winterswijk
- Culturele organisatie (Boogie Woogie, KunstOer, Synagoge, Jacobskerk, de Storm). Hier zal de komende jaren zeker in geïnvesteerd moeten worden.
- Scholen en kennisinstellingen
- Zorginstellingen
- Collega musea in de regio (incl. Duitsland)
- Bedrijfsleven Winterswijk (Owin- ABHCity)
- Toeristische sector
- Provincie/provinciale instellingen
- Museumvereniging en Erfgoed Gelderland

---

⁶ De positie van de laatste is echter onzeker en op dit moment niet actief.

Relaties die onvoldoende ontwikkeld zijn of nog ontwikkeld moeten worden.

- Maatschappelijke organisaties, zoals vakbonden, organisaties voor ouderen, jongerenorganisaties
  - Horeca
-
- Verkoopopbrengsten publicaties en objecten die niet passen in de collectie en volgens de regels die gelden voor Musea naar particulieren mogen worden afgestoten
  - Opbrengsten jaarlijkse activiteiten (bijvoorbeeld fietstochten)
  - Sponsoring
  - Horeca

De vereniging is een vrijwilligersorganisatie. Dat houdt in dat de vereniging geen beloning verleent aan haar vrijwilligers en bestuursleden.

De voornaamste uitgave posten voor de vereniging zijn:

- Exploitatiekosten van de accommodaties (bijzonder aandachtspunt energie)
- Operationele kosten als: lidmaatschappen, kantoorkosten, verzekeringen etc.
- Project- en tentoonstellingskosten

Jaarlijks stelt de vereniging een begroting, meerjarenbegroting⁷ en jaarverslag op. Begroting en jaarrekening worden vastgesteld door de Algemene Ledenvergadering. De financiële stukken worden op onze website gepubliceerd.

---

⁷ Meerjaren begroting over 2024-2028 is bijlage

Wat zijn de doelen die wij in de periode 2024 -2028 concreet willen bereiken?

Activiteiten

1. Vergroten van het aantal jaarlijkse bezoekers aan de MuseumFabriek tot 7500 in 2028
2. Jaarlijkse tenminste 2 activiteiten in Winterswijk samen met onze museale partners
3. Verbeteren van collectiebeheer. Doel: voldoet volledig aan alle regels in 2028. Wij gaan ook duidelijke focuspunten definiëren.
4. Presentatie wordt verder verbeterd - verhalen vertellen. Uitwerken 'museale vrijplaats'
5. Werven van nieuwe vrijwilligers (minimaal 5 per jaar) Aandacht voor jongeren en diversiteit

Organisatie

1. Versterken en verjongen bestuur. Aandacht voor diversiteit.
2. Gezonde exploitatie. De huidige exploitatie is verliesgevend. De vereniging streeft naar een sluitende begroting in 2028
3. Vergroten van het ledenbestand. De vereniging streeft naar een stijging van 10%
4. Verder vormgeven van vrijwilligersbeleid, waarbij vrijwilligers door het bestuur actief betrokken worden bij de vormgeving en focus van het beleid. Dit binnen de door de algemene ledenvergadering aangegeven kaders.

Het invulling geven aan deze ambities zal een groot beroep doen op vrijwilligers en bestuur. Om de doelen te realiseren zal de Vereniging jaarlijks, gelijktijdig met het opstellen van de begroting, een jaarplan opstellen waarin de voortgang van het beleidsplan geëvalueerd wordt en de doelen voor het komende begrotingsjaar geoperationaliseerd worden.